

KLAGANDE
Migrationsverket

MOTPART

, 89

Ombud:

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Göteborg, migrationsdomstolen, dom den 17 juni 2008 i
mål nr UM 560-08, se bilaga
(Migrationsverkets ärende nr)

SAKEN
Uppehållstillstånd

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom, utom
såvitt avser beslutet om muntlig förhandling, och fastställer
Migrationsverkets beslut den 1 februari 2008.

BAKGRUND

(sökanden) ansökte den 11 juli 2007 om uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till sin här bosatte far. Migrationsverket avslog ansökan den 1 februari 2008. Beslutet överklagades till Länsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen, som i dom den 17 juni 2008 biföll överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att Migrationsöverdomstolen med ändring av migrationsdomstolens dom fastställer Migrationsverkets beslut. Till stöd för sin talan anför verket i huvudsak följande. Det finns inte ett sådant särskilt beroendeförhållande mellan sökanden och hennes föräldrar som gör det svårt för dem att leva åtskilda. Sökanden är över 18 år och därmed vuxen och i arbetsför ålder. Det är ostridigt i målet att hon har tillgång till manligt beskydd i hemlandet genom nära släktingar. Det får anses vara normalt i den kultur som sökanden kommer från att man tas om hand av och bor tillsammans med familj eller släktingar till dess man gifter sig. Vad som avses med att leva ett självständigt liv får bedömas med hänsyn tagen till de kulturella traditioner som råder i hemlandet. Den omständigheten att det råder svåra inre motsättningar i delar av Irak ska inte vägas in i bedömningen om det föreligger ett sådant särskilt beroendeförhållande mellan sökanden och familjen i Sverige som gör det svårt för dem att leva åtskilda i utlänningslagens mening. Den omständigheten att morfadern numera är avliden ändrar inte Migrationsverkets bedömning.

bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Hon och hennes familj flydde från Irak. Fadern och två bröder sökte och beviljades uppehållstillstånd i Sverige den 16 februari 2007. Hon själv, hennes mor och en syster tog sig till Damaskus. Hon sökte uppehållstillstånd på grund av anknytning till fadern den 11

juli 2007. Hon saknar giltigt tillstånd att vistas i Syrien vilket innebär att hon riskerar att utvisas till Irak. Hon har ingenting att återvända till i Irak. Morfadern, som tidigare var bosatt i Bagdad, har avlidit. Mormodern ansvarar för sin handikappade son och kan därför inte ta hand om henne. Övriga släktingar är på flykt. Familjens tidigare bostad finns inte längre. Hon skulle bli helt ensam i Irak, utan bostad och möjlighet till försörjning. Av dokumentet ”Styrsignal Irak internt flyktalternativ”, upprättat av Migrationsverket den 11 november 2008, framgår att kvinnor som saknar manliga släktingar i Irak i princip inte bör hänvisas till ett internt flyktalternativ. Det är inte brukligt att shiamuslimska flickor som uppnått 18 års ålder lämnar hemmet och lever ett självständigt liv. Enligt irakisk tradition räknas hon som barn i familjen och det är fadern som ansvarar för henne. Det särskilda beroendeförhållande som krävs enligt utlänningslagen är uppfyllt då hon levt i hushållsgemenskap med sin far, samt även med sin mor och sina yngre syskon, omedelbart innan övriga familjemedlemmar reste till Sverige. Före faderns flykt till Sverige bestod familjen av mamma, pappa och fyra barn. Nu finns hela familjen förutom hon själv i Sverige och alla utom hon har beviljats uppehållstillstånd här. Att skilja henne från övrig familj är inhumant, strider mot familjeåterföreningsdirektivet samt mot irakisk familjetradition och är ovärdigt en rättsstat. Överklagandet ska därför avslås.

I målet har även inkommit en skrivelse från sökandens broder,

DOMSKÄL

Uppehållstillstånd på grund av hushållsgemenskap

Enligt 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen (2005:716) får uppehållstillstånd, om inte annat anges i 5 kap. 17 § andra stycket utlänningslagen, ges till en utlänning som på något annat sätt än som

avses i 3 § utlänningslagen eller i denna paragraf är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet.

I målet är ostridigt att sökanden och hennes far har levt i samma hushållsgemenskap omedelbart före faderns flytt till Sverige och att ansökan om familjeåterförening getts in relativt snart efter att fadern beviljats permanent uppehållstillstånd här. Fråga är således om det därmed kan anses finnas ett särskilt beroendeförhållande mellan sökanden och fadern.

I förarbetena har beträffande detta uttalats att det måste finnas någon form av beroendeförhållande som gör det svårt för släktingarna att leva åtskilda. Det särskilda beroendeförhållandet kan vara uppfyllt om släktingarna har levt i samma hushållsgemenskap omedelbart före den härvarandes flyttning till Sverige och ansökan om familjeåterförening ges in relativt snart efter det att den härvarande har bosatt sig här. Även andra faktorer såsom släktskapet, sökandens civilstånd och sökandens ålder kan vägas in i bedömningen av om ett särskilt beroendeförhållande finns. Hushållsgemenskapen och beroendeförhållandet ska ha förelegat redan i hemlandet. Tidpunkten för anknytningspersonens bosättning i Sverige ska avse det tillfälle då denne fått permanent uppehållstillstånd (se prop. 1996/97:25 s. 113 f. och prop. 2004/05:170 s. 181).

Det är naturligtvis så att även om sökanden är att betrakta som vuxen i lagens mening är hon fortfarande i många avseenden, såväl känslomässigt som ekonomiskt, beroende av sin far. Dock har det i lagstiftningen uppställts ett krav på att det ska föreligga ett särskilt beroendeförhållande. Därmed torde förstås att det, utöver det naturliga band som finns mellan nära anhöriga, måste finnas ytterligare faktorer som gör att dessa inte kan leva åtskilda från varandra.

Härvid bör enligt Migrationsöverdomstolen beaktas att sökanden numera har fyllt 20 år. Hon är därmed vuxen och får, även med beaktande av de kulturmönster som råder i hemlandet, förutsättas kunna leva ett eget liv oberoende av sin far. Hon har också sedan hennes mor och syster reste till Sverige levt på egen hand i Syrien. I hemlandet finns i vart fall några släktingar kvar. Den övriga familjen har möjlighet att besöka henne i Syrien dit fadern redan har rest vid två tillfällen under tiden som utredningen i Migrationsverket har pågått. Vid en sammanvägd bedömning av omständigheterna i målet finner Migrationsöverdomstolen att det inte kan anses föreligga ett sådant särskilt beroendeförhållande som krävs för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen.

Uppehållstillstånd på grund av synnerliga skäl

När det finns synnerliga skäl får uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § tredje stycket 2 utlänningslagen också i andra fall än som avses i 5 kap. 3 a § första och andra styckena samma lag beviljas en utlänning, om han eller hon är anhörig till en utlänning som är flykting eller skyddsbehövande i övrigt. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att uppehållstillstånd som beviljas med stöd av denna avser att underlätta den härvarande personens, det vill säga flyktingens eller den skyddsbehövandes, situation här i landet (se prop. 1996/97:25 s. 113 f. och prop. 2004/05:170 s. 277).

Sökandens far har beviljats uppehållstillstånd i Sverige såsom skyddsbehövande i övrigt. Genom kravet på att synnerliga skäl ska föreligga måste denna situation framstå som både ömmande och udda för att sökanden ska kunna beviljas uppehållstillstånd enligt bestämmelsen. Innan faderns flykt till Sverige bodde han tillsammans med sökanden. Att de skulle ha haft en nära kontakt med varandra är inte ifrågasatt. Vid ett sådant förhållande får det anses naturligt att han upplever saknaden av och oron för sökanden som svår. Som skyddsbehövande i övrigt har

fadern i nuläget inte möjlighet att besöka sitt hemland. Han har emellertid möjlighet att besöka sökanden i Syrien där hon nu vistas. Vid bedömningen ska vidare hänsyn tas till vilka andra anhöriga den härvarande personen har i Sverige och här finns både hans hustru och tre barn. Såvitt framgår har de alla permanenta uppehållstillstånd. Faderns behov av ytterligare stöd i sin tillvaro här, genom att även sökanden tillåts att komma hit, får därmed anses begränsat (jfr Migrationsöverdomstolens domar den 12 februari 2009 i mål UM 996-08 och UM 1707-08). Enligt Migrationsöverdomstolen har i målet, även med beaktande av inlämnat läkarintyg, inte framkommit att oron för dottern är av sådant slag att den på något påtagligt sätt har försvårat faderns möjligheter att anpassa sig till tillvaron här i landet. Vid en sammantagen bedömning och med särskilt beaktande av att sökandens far har flera familjemedlemmar i Sverige finner Migrationsöverdomstolen att omständigheterna inte är sådana att sökanden kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 a § tredje stycket 2 utlänningslagen.

Migrationsöverdomstolen har härfter att pröva om sökanden kan beviljas uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen.

Enligt förarbetena till den bestämmelsen ska hänsyn tas till sökandens ålder, boendeförhållanden och försörjningsmöjligheter samt omständigheter av humanitär art. Genom kravet på synnerliga skäl framgår som tidigare nämnts att bestämmelsen är av undantagskaraktär (se prop. 2004/05:170 s. 277).

För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas krävs att sökandens sociala, säkerhetsmässiga eller humanitära situation framstår som särskilt utsatt (jfr MIG 2007:18). I förevarande fall har inte framkommit några sådana omständigheter. Även om omständigheterna i målet får anses ömmande är de inte att anse som udda. Sökanden kan således inte heller beviljas

uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 a § tredje stycket 3
utlänningslagen.

Överklagandet ska därmed bifallas.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

lagman

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

föredragande